BITVA U WATERLOO.

Velké, historicky památné bitvě je dopřáno a určeno slaviti století jubilea uprostřed největší války světových dějin. Dne 18. června 1915 bylo tomu sto let, kdy bojována byla bitva u Waterloo, která znamenala konečný, definitivní západ hvězdy Napoleonovy. Byla to velké, úchvatné drama, jehož hrdina tentokrát skutečně padl v zápase na život a na smrt. Nepadl sice tělesně, ale jako sešlý a obávaný vojevůdce. To, co pak následovalo, těch šest let pouštevnictví a životení na ostrově sv. Heleny, to už nebyl život, ale pozvolné umírání uvězněného lva. Když roku 1821 Bonaparte zemřel, to skončil život už jen stínem moci týraného a duševním hořem zničeného člověka, který budil postrach, padl však už 18. června 1815 u Waterloo . . .

Předehra této bitvy, tak dalekosáhlých důsledků je známa. — Dne 31. března 1814 vtrhli spojenci do Paříže, několik dnů na to pak prohlášen roz Bonapartův za zbavena trona. Napoleonovi ministři s bledým Talleyrandem v čele, rozhodli se pro návrat Bourbone na francouzský trn. Napoleonovi, který se marně pokoušel vésti své gardy z Fontainebleau na Paříž, byl vykázán ostrov Elba jako souverenní knížectví a ponechán mu titul císařský i ustanovena zaručená roční renta, zvláštní to jistě uznání pro muže, který dovedl Evropu zaslepenou do prachu. Jeho stín však dosud byl dosti nebezpečný. V paříž kém míru ze dne 30. května 1814 nebyla opět Francie územně, která měla roku 1792. Do Vídně svolán známý kongress, který sestoupil se 1. listopadu roku 1814. Byl to kongress společenských radovánek a politických intrik. Už už uzavřelo Rakousko a Anglie s Francie spolek proti Prusku, když tu jako blesk z čista jasna rozletěla se zpráva o návratu Napoleonově z Elby. Jako když lev unikne z klece — všude **pop ach a zděšení**. To znamenalo nový zápas na život a na smrt. Spojenci z roku 1813 také hned vytáhli do pole.

Bylo to Prusko, které tento dějinný zápas zahájilo. Starý Blucher, jenž rozhněván "diplomatickým přístupkářstvím," odložil mitrovku a chodil v občanském šatě, objevil se jaksi zpráva o Napoleonově návratu z Elby dočla, opět v maršálské uniformě na znamení, že cítí v sobě sílu i vůli postaviti se úhlavním nepříteli. Skutečně také pověřil král sterce už třiasedmdesátiletého vrchním velením a Blucher vyrazil hned do Belgie, aby se tam spojil s Angličany, kterým velel Wellington. Také Napoleon, když byl ve všem lesku byl přijat 1. června hned lidu a zástupitelstev a odpřisáhl novou ústavu, zahájil 7. června sněm, přibyl 13. června k své severní armádě.

První úder Bonapartův platil Prusům a přinutil dne 16. června Bluchera u Ligny k bitvě. Byl to krvavý boj, ve kterém Blucher marně očekával, kdy Wellington zasáhne. Ten však nepřišel. Byl totiž strašlivě zaražen Napoleonovým maršálem Neyem, který mu zabránil další pochod. Tak zůstal Blucher u Ligny sám, odkázán na své slabé síly proti Napoleonovi a bitva byla ztracena. Byla to jedna z nejtěžších porážek, která pruská vojska v dřívějších válkách utrpěla. Že se přes to mohli Prusové s Angličany spojiti, bylo co nejmilejšího zásluhou Gneisenauovou. Byl to okamžik velkého historického dosahu, který rozhodl o celém tažení, když za soumraku 16. června učil Blucherova štábu, stoje na návrší s mapou v ruce nařídil ústup Prusů, nikoliv směrem jak se Napoleon domníval, nýbrž na severozápad. Tím způsobil Gneisenau možnost spojení sboru Bluecherova s Wellingtonem a tím i spolupůsobení obou armád.

Den na to už táhl Napoleon se svou hlavní mocí po silnici od Bruselu k Waterloo proti Wellingtonovi, který tam zaujal výhodné postavení a ujištěn pomocí před tím porouženého Bluechera, přijal bitvu Napoleonem vnucenou. Dne 18. června k poledni to bylo u Hollenthance, kdy Napoleon vsadil celou svou důvěru na své gardy. Vždy znovu hnal je proti celým Angličanům a s nimi spojeným Hanoverákům, Brunšvičanům a Nassavcům a v okamžiku největší ho bojovného napětí shromáždil asi 10.000 jezdců a vrhl je proti nepříteli. Nepodařilo se sice rozbíti ani jediný anglický čtverec, ale Welingtonovo postavení bylo vždycky zoufalejší. Už čerpal poslední reservy, jeho levé křídlo bylo téměř obnaženo, jen aby se zabránilo průlomu. Ústup zdál se neodvratným. "Blucher nebo noc" — toť byla poslední naděje Welingtonova.

A Blucher skutečně přišel, po nesmírných námahách přišel. Z lesa, který kryl, vyrazil jako vichr do zad francouzské bitevní čáry, hlavní opěrný bod Napoleonův, obec Plancenoit, vzata bodákovým útokem. Tu viděl Napoleon, veliký mistr válek a bitev, že jeho hvězda klesá. Svolal své staré gardy a ty, odhodlány k smrti, vedeny každý téměř prapor generálem, muži už na bojištích sešedivělí, hnali útokem na zdi Welingtonovy — vrazily mezi ně — Prusové však přijali chrabré útočníky jako zeď a Angličané jim vskočili vzad — okamžik největšího zmatku nastal, francouzské pluky byly za chvíli na divém útěku. Nic už je nemohlo zadržeti, hra byla prohrána. Napoleon bez klobouku a bez kordu hlubce přitisknut k svému koni pádil z bojiště. Ani smrt neka nenašel na posledním svém bojišti. Pruské pronásledování Gneisenauovo do "posledního dechu, muže a koně" pokračovalo a rozhodlo Napoleonovu porážku.

Dne 7. července táhli spojenci po druhé do hlavního města Francie a Napoleon jako zajatec převezen na ostrov svaté Heleny, který určen, aby byl také jeho hrobem. Druhý mír pařížský uzavřen 20. listopadu 1815. Tak skončilo také jedno z největších dramat, které viděly dějiny světa a jež se nazývá Napoleon.

STROJNÍ PUŠKA VE VÁLCE.

Třebaže dávno ještě není na čase vyvozovati ze zkušenosti obrovského vojenského zápolení mezi spojenými císařskými říšemi a čtyřdohodou vojensko-technické výsledky dosavadní válečné činnosti dosti zřetelné, aby se o nich mohlo jednati a uvažovati. Každý den přináší sice nové obrazy a dojmy, avšak jisté vojenské zkušenosti jsou již tak pevné že mohou být všemi novými zprávami jen sesíleny, nikoli však změněny.

Dvě velká překvapení po stránce zbrojní techniky přinesla tato válka velké veřejnosti; první byla obrovská výkonnost německých a rakousko-uherských těžkých děl ostřeleckých hmoždířů a houfnic, která hned v prvních dnech války vedla k netušeně rychlému zdolání belgických pevností. První domy jsou vždycky nejsilnější a působí nejhlouběji. Odtud pochází zajisté i neobyčejná popularita, které se těší v nejširších kruzích těžcí "bručouni". V Rakousku-Uhersku přistupuje k tomu ještě pocit oprávněné hrdosti nad tím, že jejich průmysl má tak vynikající účast v těchto mohutných výkonech těžkého děla.

Obecenstvu méně známá a běžná, za to však tím povšechnější a uznanější v kruzích polní armády, je druhá zkušenost rázu zbrojně technického: čelný taktický význam strojní pušky v boji pěchoty. Opět a opět slyšíme od důstojníků i mužstva, jak rozhodujícího významu jest zaopatření bojujících formací strojními puškami. Byť bylo některé postavení masami nepřátelské pěchoty sebe krutěji sevřeto, postačí v čas vytasiti se s několika strojními puškami a uvésti je v dobré posice, aby nepřítel byl okamžitě zadržen a vlastní vojsko bylo vyprostěno. Význam této relativně tak malé zbraně jeví se již čistě zevně v denních zprávách vrchních armádních velitelů: odnětí strojních pušek jest věcí, která zdůrazňuje a uvádí hned za dobytím děl. Ve skutečnosti znamená okolnost, že nepříteli byl vyrván jistý počet strojních pušek, více, než zcela značný počet zajatých. Zajatě mohou dohodové státy až do jistého stupně ze zálob lidského materiálu, jež mají po ruce, nahraditi; strojních pušek však — to platí aspoň o Rusku v plném rozsahu — jest poměrně jen obmezený počet; každá odňatá strojní puška snižuje pohotovost nepřítelovu pro nejbližší dobu. Vždyť bez součinnosti této zbraně nelze dnes již dociliti úspěchu pěchotou.

A to již velmi důležito, že právě v oboru strojní pušky dovedlo si Rakousko-Uhersko od počátku po stránce technické, za války však také po stránce kvantitativní, zajistiti přednost před svým hlavním odpůrcem. Rakousko-uherská strojní puška systému Schwarzlose osvědčuje se v poli jako přímo vzorná, v rukou jejích polního vojska neporovnatelná zbraň; dodávky strojních pušek nabyly, dík neobyčejně výkonnosti štýrské zbrojovky, která je vyrábí, takového rozsahu, že možno vždy intensivněji používati činnosti strojních pušek.

Jest zásluhou nějakého polního zbrojmistra I. Opolda Schleyera, šl. z Pontemalghery že v roce 1903 první s velkým důrazem poukázal na význam strojní pušky v poli válce a zejmé na tehdy ještě namnoze potíraný systém Schwarzlose. Přednáška, kterou Schleyer — tehdy ještě plukovník ve sboru generálního štábu — pronesl dne 30. ledna roku 1903 o tomto předmětu ve vojensko vědeckém a kasinovém spolku ve Vídni, měla zničený vliv na zavedení této zbraně a volbu tohoto systému. Čteme-li dnes Schleyerovu přednášku v březnovém a dubnovém čísle Streffleurova rakouského vojenského časopisu z roku 1903, obdivujeme se jasnozrakosti, s jakou předvídal a konstatoval v této přednášce již tehdy výhody této zbraně a neobyčejné vojenské možnosti, které vyplývají z jejího použití. Zkušenosti největší války nejen dnly v všech bodech z pravdu očekávání přednášejícího z roku 1903, nýbrž namnoze je značně předčily.

Strojní puška není vyslovenně útočnou zbraní, zejisté však dokonalou podporou útoku pěchoty jejíž zadržuje střelbu nepřátelské pěchoty a tím uvolňuje útočícímu vlastnímu vojsku. Projevuje se zvláště citelně pro nepřítele vně jeho reservám, které nedovolí býti palbou strojních pušek, ještě velmi účinnou na vzdálenost 2000 metrů, oslabeny a zničeny.

Zcela nedocenitelný význam má však strojní puška v obraně. Při odražení bodákovém útoku, ve střeleckých zákopech, kde bezpříkladně zvyšuje intensitu palby, při obraně proti letadlům, při padá strojní puška mimořádně důležitý úkol. V rukou tak výborného a chladnokrevného a obratného mužstva, jako jsou mnohé oddíly strojních pušek, vykonávají časné věci tato zbraň, která je poslušna nejlehčího stisknutí ruky a s úžasnou rychlostí může se přizpůsobiti každé změně v bitevním obraze. Se střehnou kapacitou nemenší než asi 5000 výstřelů za minutu může vziti do ohně celé území volné pro střelbu, v mezích zkeného rázu 2000 m. zasypati každé místo, a mířenou střelbu pěchoty na rozhodujícím místě co nejčinněji podporovati. U od dílů strojních pušek vyvíjí se a ustojníka i muže ovládání zbraně a obeznámení se zacházením tak, že to lze označiti přímo jako virtuositu. Muž a zbraň formálně spolu srůstají. Způsob transportu sommary, zavedený v rakousko uherské armádě, osvědčil se skvěle především jinými způsoby pohybu a zjednal si přístup do německé armády.

Za těchto okolností lze pochopiti, co to je a co to pro armádu znamená, že dodávání strojních pušek v náhradu za nepotřebné anebo ztracené a k intensivnější mu zaopatřování starých a nových formací s touto zbraní nabylo rozsahu předstihujícího i nejsmělejší očekávání. Střelská zbrojovka, která si už o prohloubení a vypravení naší strojní pušky získala největší zásluh, dostála zcela mimořádným způsobem svému úkolu ve válce. Až se po dokončení tohoto velikého boje, bude možno přehlédnouti také výkony našeho zbrojního průmyslu, pak jasně ukáže, jak neobyčejně účinným způsobem tento průmysl přispěl ke zdaru polního tažení. Výkony štýrské zbrojovky ve výrobě strojních pušek uhájí pak jedno z prvních míst v tomto přehledu a získají si nárok na všestranné uznání. Ať jsou vymoženosti dělové techniky širšímu obecenstvu ve vnitrozemí snáze srozumitelné, pro polního vojáka je nepatrná černá, na hřbetě trpělivých soumarů v před dopravovaná strojní puška daleko důležitější. Velký hmoždíř zasazuje jen na rozhodujících bodech a o velkých dnech trvale v akci malá strojní puška jest přítelem každodenním, podporou naší české pěchoty v každodenních útrapách a bojích, vyzkoušený zachránce kritických situací. V tomto světle budou také přáti válečné dějiny spatřovati význam strojní pušky ve světové válce a potomkům ji tak zachovají. Venkov.

TKLIVÝ DOPIS RODINY VOJÍNU OTCI NA FRONTĚ.

Z Takovie zaslá. vojínu otci na frontu dopis jeho rodiny, dopis plný bolestných vzpomínek a láskyplných projevů, že u citlivého člověka vymenuje slzy.

Dopis zabloudil až do Ameriky a byl na něm ručen přezmyv pokrevenserský.

Nevíme, četl-li jej vojín otec. — Nečetl-li, lépe mu. Bylo by mu jistě těžko. Snad je zraněn, snad mrtev již. Kdož může vědět?

Dopis zní:

"Náš nejdražší a nejmilejší tatíčku: —

Přijmi od nás nejsrdečnější pozdrav, tisíckrát Tě líbáme, tatíčku náš zlatý, hodný.

Jak se nám po Tobě stýská, jak se denně vzpomínáme na Tebe, co děláš, jak se máš a jsi li zdráv, nezapomněl li jsi na nás ubohé sirotky.

My jsme na tebe nezapomněli, náš drahý tatíčku. Kdybychom Tě mohli spatřit jen z daleka alespoň, jak bychom se potěšili.

Co se my za ten hezký den na vzpomínáme na našeho hodného, starostlivého tatínka, jak Tvou drahou hlavičku bychom hladili a pohovořili, jak bychom Ti všecko naše dobří, hodná slova tarostlivě.

A proč na nás čekal takový zlý osud? Vždyť jsme byli v rodině tak spokojeni. Bože, bože, ten osud zlý na nás, náš drahý tatíček.

Náš drahý tatíčku, kdybys viděl děti, to bys měl radost. Stále o Tebe těší, Fanda se učí obilně, postoupí do druhé třídy a tel pase krasy a Oldřich, to je nechodu. Toť vše tatíčku, ten se pere jako čert. A malý Vašíček, ten už všechno umí a říká:

"Maminko, kdy už přijde náš tatíček, já ho mám rád."

A malá Nanička, ta běhá jako srnečka, a je tlustá jako prasné a hezká, každý ji má rád. Každému se líbí a také se prou s Vámi a Tebe. Už také začíná hezky mluvit. A malý Karel, ten už ndí a má oči černé jako trnky a tlustý je jako prasíče.

Zdrávi jsme ještě a živi také bo mělo, že zde velké drahota.

Kilo cukru 50 kr., kilo mouky 2 kr., jeden chleba 11 kr., hovězí maso 2 zl. 10 kr., vepřové 3 zl. 50 kr., litr piva 20 kr., litr mléka 18 kr., jeden pár bot 20 zl., ženské boty 10 zl.

Zkrátka, všecko drahé a nic k dostání. Podpory mi utrhli 3 zl. 0 kr. měsíčně, když jsem dávala spsat tuho chlapce."

Tak zní dopis matky pěti dítek, jejich živitel vyhnán byl na jatky ruským vikolikem a tento ostará se, aby byla rodina řádně va. Může míti někde účtu před kovou zvířecí vládou, která pro matky berlínských lidožroutů žene miliony lidí k vraždění a dávi štěstí statisícu rodin?

Revmatism

jest velice choulostivou chorobou. Jan K. Kašpar z Ravenna, Neb., m psal: "Severův Lék proti evmatismu mne postavil na nohy. Teď již chodím. V kloubech ivám ještě trochu bolesti, ale to ž není nic proti tomu, co jsem dve zkusil." Tak a podobně ši lidé vesla chvalné účinky Severova Léku proti revmatismu, hy, zrudlých údů, ústřelu, cili ischiasu a revmatické neuralgie. Prejte se v lékarně o Severův Lék proti revmatismu (Severa's Rheumatic Remedy). Cena $1.00. Nemá li jej váš lékárník, objednejte si jej přímo od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. — Advertisement.

LOUIS BERKA,
český právník a veřejný notář
336 Bee Bldg., Omaha
Vymáhá dědictví a spravuje majetek ch i v Čechách. Dá vám dobrou radu a zastoupí vás ve všech soudních případech. — Tel. Douglas 5067.

BUDETE se stěhovat?
Zdali ano, zavolejte Tyler 1020 W. Stěhování a express.
FRANK HALÁMEK
2448 So. 5. St. 13tf Omaha

DEVĚT Z DESETI
obyčejných chorob dnešní doby mají svůj původ v nečisté krvi, jež životní ústroje seslabuje. Lék, jenž čistí krev vyléčí chorobu.
DRA. PETRA
HOBOKO
nemá sobě rovna k čistění životní tekutiny a budování soustavy těla. Je v stálém užívání po více než sto roků — dosti dlouho, aby vždy zase svou hodnotu dokázalo. Neobsahuje ničeho, než co prospívá. Neptejte se lékárníka po něm, neboť je dodáváno jenom od zvláštních jednatelů. O další podrobnosti pište na
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
19-25 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

Frank Svoboda
Umělecký závod
POMNÍKOVÝ
Největší
sklad pomníků
ve Spojených Státech
1215-25 So. 13th Str.
OMAHA, NEBR.
Phones:
Office: Douglas 1872.
Residence: Douglas 5216.

Jos. F. Vrána
stavební kontraktor
Stavba cementových zdí, chodníků a různých jiných cementových prací. Tel. Doug. 5210
Používáme vlastního konkrýtového stroje. Za práci ručíme. Výpočty zdarma. 12-4.
1956 So. 15th St. OMAHA, NEBR.

F. C. BLISS, **F. F. WELLMAN,** prodavač vepřového dobytka
KOMMISSIONÁŘI V DOBYTKU
Nikdy se nenechejte mnoho jednání, když kupujete jakéhokoliv rodu dobytče pro plemeno, že dostanete koupené hovězí a co nejlepší, abyste svá stáda zlepšili a cenu jeho zvětšili. To samé platí, když je prodáte do trhu. Proč se tedy neobrátit na firmu, která stojí v čele a jež vynaloží veškerou sílu pro zadavatele získat to nejlepší denně? Naše skušenost, spravedlnost, rychlost postarají tedy se upřímě. Obracejte se na nás s úplnou důvěrou, neboť my Vám poskytneme veškerou a spravedlnost. Pan Wellman mluví česky
BLISS & WELLMAN,
Room 254 New Exchange Bldg., Union Stock Yards, - SO. OMAHA, NEBR.

Václav Kozák
vlastní moderní závod **řeznický a uzenářský**
2705 SO. 10. STR., OMAHA, NEBR.
Zásoby čerstvého masa, jakož i všelike výrobky uzenářské té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zajisté, že podruhé přijdete zase. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 4733.

FRANK YUN
vlastní čisté a hojně zásobený
řeznický a uzenářský obchod
V ČÍSLE 2206 JIŽ. 16., OMAHA.
Bohatý výběr čerstvého masa, nejlepší jakosti a za ceny nejlevnější. Veškeré výrobky uzenářské těší se té nejlepší jakosti. Objednávky možno učiniti telefonem: Douglas 3422.

DOBRÉ PIVO JEST ZNAMENITÝ LÉK
FREMONT BREWING CO.
FREMONT, NEBRASKA,
vyrábí a lahvuje Plzeňské pivo. Co se týče chuti a jakosti, jest nejbližší importovanému.
Součástky tohoto piva, nejlepší slad, dělán z nejlepšího ječmene v našem pivovaře a pravý český žatecký chmel jest používán. Obsahuje 3 procenta lihu a jest doporučován mnohými lékaři.
Chcete-li sobě pochutnati, objednejte sobě jednu bednu.

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
V ČÍSLE 1308 FARNAM ULICE.
Pravá importovaná piva na čepu. PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Doporučená Bavaria piva. Pivo Anheuser-Busch a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.
Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaze.